

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR.....	13
GİRİŞ	15

Birinci Bölüm

KRİPTO PARA İLE İLGİLİ KAVRAMSAL ÇERÇEVE

I. BLOK ZİNCİRİ (BLOKCHAIN)	19
II. DAĞITILMIŞ DEFTER TEKNOLOJİSİ (DISTRIBUTED LEDGER TECHNOLOGY)	22
III. KRİPTO VARLIK KAVRAMI.....	22
A. PARA ve ÇEŞİTLERİ	24
1. Genel Olarak	24
2. Emtia Para.....	25
3. Temsili Para.....	26
4. İtibari Para	26
5. Kaydi Para	27
6. Dijital Para (Digital Currency).....	27
7. Sanal Para (Virtual Money).....	29
8. Elektronik Para (Electronic Money, Electronic Fund, Electronic Cash)	31
B. KRİPTO PARA	33
1. Kripto Para İle İlgili Genel Bilgi.....	33
2. Kripto Para Kullanımının Avantaj ve Dezavantajları	37
a. Kripto Para Kullanımının Avantajları	38
b. Kripto Para Kullanımının Dezavantajları.....	39
3. Kripto Para Cüzdanları	40
a. Sıcak Kripto Para Cüzdanları	40
b. Soğuk Kripto Para Cüzdanları.....	41
4. Kripto Para Sisteminde Yer Alan Temel Aktörler	42
a. Kripto Para Kullanıcıları.....	42
b. Düğüm Operatörleri.....	42
c. Cüzdan Sağlayıcıları	43
d. Kripto Para Borsaları	43
e. Kripto Varlık Saklama Platformu	46
f. Madenciler (Miners)	46

5. Kripto Paranın Çeşitleri.....	48
a. Coin-Token Sınıflandırması.....	48
b. Bitcoin-Altcoin Sınıflandırması	49
6. Bazı Önemli Kripto Para Birimleri	50
a. Bitcoin (BTC).....	50
b. Ethereum (ETH).....	51
c. Ripple (XRP).....	52
d. Litecoin (LTC)	52
e. Dash (DASH)	53
f. Tether (USDT).....	53

İkinci Bölüm

SUÇUN KONUSU OLMA BAĞLAMINDA KRİPTO PARALARIN HUKUKİ NİTELİĞİ

I. GENEL AÇIKLAMALAR	55
II. KRİPTO PARALARIN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	57
A. MALVARLIĞI AÇISINDAN YAPILAN GENEL DEĞERLENDİRME	57
B. EŞYA AÇISINDAN YAPILAN DEĞERLENDİRME	59
C. PARA AÇISINDAN YAPILAN DEĞERLENDİRME	61
D. MENKUL KIYMET AÇISINDAN YAPILAN DEĞERLENDİRME	63
E. CEZA HUKUKU AÇISINDAN DEĞERLENDİRME.....	64
IV. KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA KRİPTO PARALARIN HUKUKİ NİTELİĞİ	69
A. AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE KRİPTO PARALARIN HUKUKİ NİTELİĞİ	69
B. BİRLEŞİK KRALLIK'TA KRİPTO PARALARIN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	74
C. ÇİN HALK CUMHURİYETİ'NDE KRİPTO PARALARIN HUKUKİ NİTELİĞİ	76
D. AVRUPA BİRLİĞİNDE KRİPTO PARALARIN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	78
E. ALMANYA'DA KRİPTO PARALARIN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	80
F. RUSYA'DA KRİPTO PARALARIN HUKUKİ NİTELİĞİ	82
G. EL SALVADOR'DA KRİPTO PARALARIN HUKUKİ NİTELİĞİ	82
H. ESTONYA'DA KRİPTO PARALARIN HUKUKİ NİTELİĞİ	83

Üçüncü Bölüm

KRİPTO PARA VE CEZA HUKUKU İLİŞKİSİ

I. GENEL OLARAK.....	85
II. KRİPTO PARA SUÇLARININ KATEGORİLERİ	90
A. DOĞRUDAN KRİPTO PARA SUÇLARI DOLAYLI KRİPTO PARA SUÇLARI AYRIMI.....	90
B. KRİPTO DESTEKLİ VE KRİPTO BAĞIMLI SUÇ AYRIMI	91

III. KRİPTO PARALARIN SUÇUN İŞLENMESİNİ KOLAYLAŞTIRAN ÖZELLİKLERİ.....	91
A. FİZİKSEL BİR VARLIĞININ OLMAMASI/DİJİTALLİK.....	91
B. MERKEZİ OLMAYAN YAPI	92
C. SINIRSIZ MİKTARDA OLUŞTURULABİLME	94
D. GİZLİLİK/ANONİMLİK/AYAK İZLERİNİ SAKLAYABİLME.....	94
E. İŞLEMLERİN İPTAL EDİLEMEMESİ.....	96
F. SINIR ÖTESİ YAPIYA SAHİP OLMA.....	96

Dördüncü Bölüm

KRİPTO PARA DOLANDIRICILIĞI VE TÜRLERİ

I. DOLANDIRICILIK SUÇUNUN KONUSU OLARAK KRİPTO PARA	97
II. KRİPTO PARA DOLANDIRICILIĞINI GELENEKSEL DOLANDIRICILIKLA KARŞILAŞTIRMA	99
III. KRİPTO PARA İLE İŞLENEN DOLANDIRICILIK TÜRLERİ	100
A. YATIRIM DOLANDIRICILIĞI	100
1. Ponzi Dolandırıcılığı	101
a. OneCoin Örneği	104
b. Trendon Shavers Örneği	105
c. BitConnect Örneği	105
d. PlusToken Örneği	106
e. Bitfinex Örneği.....	106
2. Sahte Sanal Para Arzı (Fake Initial Coin Offering) Dolandırıcılığı.....	107
3. Sahte Kripto Para Web Sitesi ve Borsası.....	109
4. Kimlik Avı Dolandırıcılığı (Oltalama/ Phishing)	112
5. Kötü Amaçlı Yazılım ve Bilgisayar Korsanlığı	115
6. Dolandırıcılık Tokenleri	115
7. Kripto Para Hediye Dolandırıcılığı	116
8. Çıkış Dolandırıcılığı (Exit Scam)	118
9. Kripto Para Romantizm ve Yatırım Dolandırıcılığı	121
B. PİYASA DOLANDIRICILIĞI	122
1. Yükseltme ve Düşürme (Pump and Dump) Tipi Manipülasyonlar	122
2. Yıkama Ticareti (Wash Trading) Tipi Manipülasyonlar.....	125
C. KRİPTO PARA MADENCİLİĞİ DOLANDIRICILIĞI	127

Beşinci Bölüm

SUÇUN UNSURLARI KAPSAMINDA KRİPTO PARA DOLANDIRICILIĞI

I. GENEL OLARAK.....	129
II. KORUNAN HUKUKİ DEĞER	133
III. SUÇUN UNSURLARI	135
A. TİPİKLİĞİN MADDİ UNSURLARI.....	135
1. Fiil.....	135

a. Hileli Davranış	136
b. Muhatabın Aldatılmış Olması	139
c. Yarar Sağlama ve Zarara Neden Olma	140
2. Fail	140
3. Mağdur	143
a. Kripto Para Kullanıcısı	146
b. Madenci	148
4. Maddi Konu	148
5. Netice ve Nedensellik Bağı	150
B. TİPİKLİĞİN MANEVİ UNSURLARI	152
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	153
IV. SUÇ VE CEZAYA ETKİ EDEN NEDENLER.....	154
A. KRİPTO PARA BAĞLAMINDA SUÇU AĞIRLAŞTIRAN NEDENLER (TCK M. 158)	154
B. KRİPTO PARA BAĞLAMINDA DAHA AZ CEZAYI GEREKTİREN HAL (TCK M. 159)	159
C. ŞAHSİ CEZASIZLIK NEDENİ ve ETKİN PİŞMANLIK	159
V. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKİLLERİ	161
A. TEŞEBBÜS.....	161
B. İÇTİMA	163
C. İŞTİRAK.....	164
VI. SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA	165
VII. KRİPTO PARA DOLANDIRICILIĞINDA ELKOYMA VE MÜSADERE	
UYGULAMALARI	168
A. KRİPTO PARALARA ELKOYMA.....	168
B. KRİPTO PARALARIN MÜSADERESİ	170
VIII. YAPTIRIM	171

Altıncı Bölüm

KRİPTO PARA DOLANDIRICILIĞININ DİĞER KRİPTO PARA İLE İŞLENEN MALVARLIĞINA KARŞI SUÇLARDAN FARKLILIKLARI

I. HIRSIZLIK	175
II. GÜVENİ KÖTÜYE KULLANMA SUÇU	179
III. KRİPTO PARA TEFEÇİLİĞİ	182
SONUÇ.....	185
KAYNAKÇA	189